

BUDAPEST T. P. **DELBAŠKA**

Csekszűkösség és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 I. a. Telefonszám 21-37, éjjel 28-58. Sürgőnyei: „Délbácska”
 Novisad. Postatakarékpénztári csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1928. október 9
KEDD

Előfizetési ára: egy óra 40 din., három óra 120 din., 163
 évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

A magyar dal

A Bácska és Bánság városaiban, falvaiban mind jobban és jobban hallatszik a magyar dal. Nem elhagyatva, szervezetlenül, hanem dalárdákba tömörülnek a Duna—Tisza mentének magyarjai is dalolni. Még áldozattól sem riadnak vissza akkor, amikor a magyar éneket kell ápolni, pedig ma nagy szó az, amikor valakitől önkéntes áldozatot kérnek.

Mert nézzük a helyzetünket. Nehéz sors szakadt reánk. Anyagi erőink kimerültek az elviselhetetlen adóterhek miatt. Az anyagi gond mindannyunkat valahogy befelé élesre kényszerít, elvesztettük az érdeklődést a közös munka iránt. Mindenki a maga bajával van elfoglalva, elfásultunk, céltalannak látunk mindent, ami megnyomorított egyéni életünkön kívül esik.

Ami figyelmünk megmaradt is a közös ügyek iránt, az más irányba terelődött. Minden figyelmünket lefoglalják a kisebbségi politikának megoldatlan problémái.

Önkéntelenül is felvetődik a kérdés, nem volna-e más fontosabb dolog, mint dalárdákba tömörülve ápolni a magyar dalt?

Nem és nem! Nem akarok hinni megfáradt lelkem pesszimizmusának. Kell nekünk a magyar dal, szükségünk van rá, jobban, mint bármikor! Eppen azért, mert elfásultunk a temérdek huban-bajban, éppen azért, mert félrecsuszott figyelmünk elfordult a nemesebb, tisztultabb élet lényeges szempontjaitól. Szükségünk van olyan erőre, eszközre, mel yfelemeli lelkeinket a lesújtottságból, kiszabadítja a magába zárkózás börtönéből s nemesebb, magasabb feladatok megoldására serkent. Kell valami, ami hangos szóval hirdeti összetartozásunkat, ami közös mindannyunkban élvezetes és biztató.

Ilyen erő, ilyen eszköz a magyar lélek számára a magyar dal ma még élő valósága. A magyar dalban a nemzeti lélek kér szót, az nyilatkozik meg, amíg van erőnk hozzá, hogy zengve hangoztassuk, addig vagyunk.

Nekünk a szervezett magyar karének nemcsak művészi törekvés, de belső, elolt-hatatlan nemzeti érzésünk dokumentálása, vigasz a szenvedésben, erősítő a esüggedés óráiban. A magyar dal ápolása nekünk nemcsak mulatság, de a magunk és a jövőnk iránt való kötelesség. Nem olyan, mint más, amit nehezen, kényszeredetten végzünk, de olyan, ami együtt a legtisztább örömet, élvezetet is meghozza.

Eppen ezért minél több magyar daloskört kell szervezni, minden kis faluban ott kell lenni a dalárdának, amely magyar dalra tanítja az ének barátait és így ébrentartja azt a lelket, amelyre feltétlenül szükségünk van, ha élni akarunk. Vannak városok és falvak, ahol nagy eredménnyel működnek a magyar dal apostolai.

Hol vannak azonban a többi városok és falvak, amelyekben hallgat a magyar lélek? A magyar dal ápolására mindenhol szükség van, mindenhol új és új oltárokat kell építeni a magyar dalnak és általa a lelkierőnek. Az egész magyar társadalomnak meg kell értenie a dal fontosságát. Alljunk mint egy test, egy lélek a magyar dal szolgálatába, hogy hitet merítsünk jövőnk iránt, erőt a nehéz sors elviselésére.

A kétnapos ünnepség háttérbe szorította a politikai kérdéseket

A zagrebi ellenzék csak parlamenti harcot folytathat

Beográdból jelentik: A kétnapos ünnepség pillanatnyilag teljesen háttérbe szorította a politikai kérdéseket. Tegnap délelőtt volt a nagy csapatszemle a banjicai síkságon és ezen öfelségeik a király és királyné, a külföldi delegációk, diplomáciai kar, kormány, képviselőház és óriási néptömeg vett részt. A lakosság nagy éljenzéssel fogadta az elvonuló csapatokat, amelyek minden tekintetben kielégítettek.

A politikai helyzet most az ünnepség elmúltával ismét meg fog élni, bár a kormánypártok köreiben az a vélemény, hogy a parasztdemokrata koalíció parlamenten kívüli harcával semmiféle eredményt nem tud elérni. Nagyön kinos benyomást keltett Beográdban Pribicevics Szvetozárnak vasárnap tett nyilatkozata, amelyben élesen kritizálta a kormány eljárását az ünnepségekkel kapcsolatban, mert abból teljesen szeparatista parádét csinált, amelyen parancsra kellett megjelenni.

Pribicevics tegnap a „Pravda” zagrebi tudósítója előtt nyilatkozott és kijelentette, hogy a radikálisok nagyon tévednek, ha azt hiszik, hogy rádiesékkal meg tudnak egyez-

ni és öt ebből az egyezményből kizárják. A horvát parasztpárt ő nélküle senkivel sem fog megegyezni, legkevésbé azonban a radikálisokkal, mert ezekkel szóba sem akarnak állani.

Kormánykörökben azt hiszik, hogy szerdától kezdve megélnék a politikai élet. A parasztdemokrata koalícióval szemben ma is arra az álláspontra helyezkednek, mint azelőtt és azt követelik, hogy a zagrebi ellenzék változtassa meg eddigi orientációját.

Tudatában vannak azonban Beográdban annak is, hogy a parasztdemokrata koalíció még mindig nem adta fel szélsőséges álláspontját. Dr. Krnyevis Juraj vasárnap kijelentette, hogy nem akar tárgyalni Szerbia formális megbizottaival. Ez a nyilatkozat természetesen csak arra alkalmas, hogy még jobban megnehezítse a megegyezést.

Beográdban a politikusok még mindég azt állítják, hogy a parasztdemokrata koalíció harca nem más, mint pártharc, amit az a tény is igazol, hogy nem vettek részt a beográdi ünnepségeken.

Venizelosz ma jön Beográdba

Még a délután folyamán találkozik Sumenkovic külügyminiszter-helyettessel

Beográdból jelentik: Venizelosz görög miniszterelnök ma déli negyedegy órakor érkezik meg a beogradi pályaudvarra. Venizelosz kíséretében lesz még Politisz, a külügyminisztérium politikai osztályának igazgatója, Lambres attasé és Stefan személyi titkár. A görög miniszterelnök még ma délután felkeresi Sumenkovic Iliját, a külügyminiszter helyettesét és tárgyal vele a barátsági és döntőbíráskodási szerződés aláírásáról.

Beogradban nagy előkészületeket tesznek Venizelosz fogadtatására, hogy az minél jobban sikerüljön. A „Pravda”, a külügyminiszter lapja tegnapi számában melegen üdvözli a Beogradba érkező görög miniszterelnököt, mert sohasem volt annyira kívánatos a jugoszláv-görög barátság, mint ma. Rámutat arra, hogy a két állam kölcsönös érdeke kívánja a barátságos együttműködést.

Népgyűlés két halottal

Sulyos összeütközés a muzulmánok és a parasztdemokrata koalíció hívei között Cetingrádban

Zágrebból jelentik: A parasztdemokrata koalíció vasárnapra népgyűlést hívott egybe Cetingrádba, amely véres összeütközéssel végződött. A parasztdemokrata koalíciónak a népgyűlésen megjelent hívei ugyanis összeütköztek a muzulmán párt híveivel.

Az összeütközés folyamán ketten meghaltak és hárman sulyosan, többen pedig könnyebben

megsebesültek.

A cetingrádi népgyűlésen a parasztdemokrata koalíció vezére dr. Budiszávlyevics Szrgyán független demokrata és Hacsinovic rádicspárti képviselők jelentek meg, akik tegnap délelőtt érkeztek vissza Zágrebba és azonnal jelentést tettek Pribicevics Szvetozárnak és dr. Macsek Vlatkónak a véres eseményekről.

Nem történt összetűzés a bécsujhelyi tüntetés során

Összefogdosták a rendzavarást szító kommunistákat

Bécsből jelentik: Az óriási izgalommal várt október 7-ike nyugodtan mult el Bécsujhelyen és az ország minden részében. A tervbevett tüntető felvonulást a keresztény szociálista és a szociálista szervezetek is megtartották, de komolyabb összetűzésre sehol sem került a sor. A Heimwehr csapatok felvonulása délelőtt 9 órakor kezdődött. A csapatok kivonultak a bécsujhelyi Turnplatzra, ahol tábori misét tartottak. A mise után több beszéd hangzott el, majd a csapatok a bécsujhelyi rendezőpályaudvarra vonultak, ahol megkezdtek bevagonirozásukat.

Déli 12 órakor kezdődött a szociáldemokraták tüntető felvonulása. A csapatok népgyűlést tartottak Bécsujhelyen, de ahirtelen megeredt eső miatt a gyűlést hamarosan befejezték és megkezdődött a tömeg bevagonirozása a Déli vasút pályaudvarán.

A két tábor közt vont demarkációs vonalat hatalmas rendőri és katonai készütség tartotta megszállva, a mellékucckában gépfegyvereket és ágyukat állítottak fel.

A keresztényszociálista Wiener Montagsblatt a bécsujhelyi felvonulás napját a győzelem napjának mondja. Ez a nap igazolja, hogy

a kormány elég erős és elég tekintélyes ahhoz, hogy megvédje az államot,

a lakosság nagy, közös érdekeit és érvényt szerezzen valamennyi csoport alkotmányos jogainak. Beigazolódott továbbá, hogy az állam fegyelmezett végrehajtó hatóságokkal rendelkezik.

A Sonn und Montagszeitung nyilvánosságra hozta a kommunista pártvezetőség közleményét. A közlemény szerint a nemrégiben megalakított munkásörtség egyik osz-

taga, mintegy ötszáz ember Bécsujhelyre igyekezett. Mielőtt a városba bejutottak volna, a védőszövetség tagjai feltartóztatták őket és átadták a csendőrségnek.

Ezen az ötszáz emberen kívül, a pártvezetőség becslése szerint, a pártnak még ugyanannyi tagját vették őrizetbe.

Más jelentés szerint, a kommunisták egyik kisebb csoportjának, amely mintegy hatvan tagból állott, sikerült Bécsujhelyre eljutnia. A kommunisták már éppen azon voltak, hogy megkezdjék az izgatást, amikor a csendőrök elállták az ucca kijáratait. A kommunisták a tüntetések befejezéséig nem juthattak ki a körülfűrt uccából. Potendorf közelében kétszáz kommunistát vettek őrizetbe. A kommunisták közül néhányan Bécs felé utaztukban meghúzták a vészféket és megszöktek a vonatról, azonban elfogták őket.

A londoni Times azt írja, hogy

Ausztria érdekében szükséges, hogy a pártok megegyeznek egymással, a polgárháború kölcsönös elítélésében. Az osztrák kormánynak pedig az a feladata, hogy minél előbb oszlassa fel a különböző honvédelmi alakulatokat.

Seipel szövetségi kancellár tegnap megbeszélésre hívta össze a politikai pártok vezetőit, hogy megvitassák a belső béke biztosításának kérdését. A megbeszélést október 10-én délelőtt 10 órakor tartják. A pártok hozzájárultak a értekezlethez és megígérték megjelenésüket.

Újabb jelentés szerint a kommunisták letartóztatása még folyamatban van. Tegnap délután a központi bizottság három tagját vették őrizetbe, köztük Tomann kommunista vezért.

Huszévi fegyházra ítélték egy szmederovói rendőrtisztviselőt, aki 250.000 dinárt sikkasztott és a pénzt elkártyázta

A bíróság száznegyven rendbeli sikkasztást állapított meg

Feltűnést keltő bűnügyben mondott tegnap ítéletet a szmederovói törvényszék. A bíróság előtt Pavlovics Pavle szmederovói rendőrtisztviselő jelent meg vádlottként, aki

két esztendei szolgálata alatt nem kevesebb, mint száznegyven rendbeli sikkasztást követett el.

Popovics Pavle a rendőrség letéti pénztárát kezelte. Ebben a minőségben különböző felektől 240.000 dinárt szedett be, de a pénzt nem szolgáltatotta be a pénztárba, hanem a maga céljaira használta fel.

A sikkasztó nagy lábon élt Szmederovón, ahol egyébként szinte legendás hírévé vált nagyszabású kártyacsatái révén. Ha a kártyasztal mellett vesztett, rendszerint az egyik községi rendőrt küldte a hivatalába, hogy pénzt hozzon a kasszából. Több ízben barátaira is rábizta a kasszakulcsot, akik természetesen szívesen vállalkoztak a meglehetősen jövedelmező foglalkozásra.

Amikor a sikkasztások kiderültek, Pavlovicsot felmentették állásától és letartóztatták. Pavlovics a fogházból beadványt intézett az államtanácshoz, amelyben titakozott

felfüggesztése ellen és nyugdíjaztatását kérte.

Az államtanács a lakosság legnagyobb meglepetésére megsemmisítette a felfüggesztésről szóló intézkedést és teljes nyugdíjat állapított meg a fogházban ülő Pavlovics részére, aki

két esztendeig tartó vizsgálati fogsága alatt a teljes nyugdíját élvezte.

A szmederovói bíróság tegnap foglalkozott Pavlovics bűnügyével s a bizonyító eljárás befejezése után, melyen épületes dolgok derültek ki a szmederovói közigazgatási viszonyokról.

hivatalos minőségben elkövetett száznegyven rendbeli sikkasztás miatt husz évi fegyházra ítélt a vádlottat.

Pavlovics elítélése következtében a vádlott felesége és öt gyereke a legnagyobb nyomorba került. A valamikor jólétben élő és nagytekintélyű rendőrtisztviselő felesége most ruhamosással foglalkozik, hogy eltartassa gyermekeit.

Megfelebbezik a szombori tisztviselő választásokat

A szombori városi ellenzéki pártok vasárnap délelőtt 10 órakor a Fischer-féle vendéglő különszobájában értekezletet tartottak, melyen a Pasics párti városatyákon kívül minden párt képviseltette magát. A Magyar Párt képviselőjében Mörö Ignác gyáros, dr. Czeisel József ügyvéd, dr. Turszky Zsiga ügyvéd, Tary János iparos, a német párt részéről dr. Mayer Nándor ügyvéd, a demokraták közül dr. Radics Lázó nyug. bácskai alispán, Veszelinovics Milorád nyug. baranyai alispán és még számosan jelentek meg. Az értekezlet meglegedéssel állapította meg, hogy a Radics és Pasics párti városatyákkal megerősödött ellenzék jelentős erőt képviselt a legutóbbi városi közgyűlésen, ahol a kormánypárt csak a tisztviselők és a Magyar Pártból kiváltak szavazataival tudta jelöltjeit behozni. Egyben elhatározták, hogy az ellenzék a jövőben fokozottabb tevékenységet fog kifejteni a városi közigazgatás ellenőrzésében. Az értekezleten megállapították, hogy több ok is forog fenn arra, hogy a városi tisztviselő választásokat megfellebbezzék. Elsősorban az ellenzék álláspontja szerint a polgármesternek még miniszteri engedély alapján sem lett volna szabad elnökölnie, mert a törvényes rendelkezések szerint a legidősebb jogi referenst illeti meg az elnöklés joga, ha a főispán az elnöklésben akadályozva van. Másik főok, melynek alapján a választást úgy a főispánhoz, mint a közigazgatási bírósághoz megfellebbezik az, hogy az elnök az 1886. évi XXI. t. c. rendelkezéseit sértette meg, amikor a még tényleg működő tisztviselőket szavazni nem engedte, holott a törvény kifejezetten kimondja, hogy ezeknek tisztújításkor is van szavazati joguk.

Kormánypárti körökből nyert értesülés szerint az elnök rendelkezését a közigazgatási bíróságnak a becskerekai tisztviselő választásokkal kapcsolatban hozott határozatára alapította. Erre vonatkozólag az ellenzék álláspontja az, hogy ez a bírósági döntés csak speciális esetre vonatkozott, mert a szombori tisztviselő választásokkal kapcsolatban alkalmazást nem nyerhetett. A megválasztott tisztviselők — akik között a város nem politizáló magyarságának nagy meglegedésére magyarok is vannak — már letették hivatali esküjüket.

Csekély létszámu és gyenge a szovjet orosz haderő

Párisból jelentik: Cachin kommunista képviselő most tért vissza oroszországi tanulmányutjáról és egy kommunista gyűlésen beszámolt tapasztalatairól. Elmondotta, hogy az orosz haderő gyenge, rosszul felfegyverzett és létszáma kicsiny. A szovjet kormánynak nincs elegendő pénze, hogy hatalmához méltó nagy hadsereget állítson fel.

Október végén üzembehelyezik Magyarországon a világ legelső vasuti rádióját

Budapestről jelentik: A magyar vasuti rádió társaság október végén elindítja Budapestről, a világ legelső rádió vonatszerelvényét. A vonatok minden vagonjában, tekintet nélkül a kocsiosztályokra, minden utas részére fejhallgató fog rendelkezésre állni, amelyek a vonaton levő rádiótisztól kibérelhetők. A fejhallgatók segítségével lehet azután hallgatni a rádiótiszt által összeállított műsort. A rádióhallgatás árát a zónarendszer mintájára kalkulálják. Óránkénti 70 fillértől 44—45 fillérig ősőbbodik, fordított arányban a távolsággal. Egyenlőre a bécsi, satoraljai helyi, nyíregyházi és debreceni vonalon járatnak vasuti rádiót. Eddig kétszáz vasuti kocsihoz szerelték fel a készülékeket.

Dinics Dragutint csak ma hallgatja ki a noviszádi államügyész és azután dönt fogvatartásáról

A két közbeeső ünnep miatt mindezeideig nem hallgatták ki Külön cellában helyezték el a kereskedőt

Mint már jelentettük, Dinics Dragutin noviszádi kereskedőt szombaton este szállították át a rendőrségi fogdából az ügyészség fogházába, ahol Lazics Petar fogházigazgató vette át, aki azonnal intézkedett, hogy egy külön cellában helyezték el. A soros államügyész a késő esti órákra való tekintettel nem hallgatta ki részletesen a kereskedőt, hanem csak az előzetes letartóztatást hirdette ki előtte, majd elrendelte őrizetbevételét. Dinics Dragutin tudomásul vette az államügyész intézkedését majd a börtönőr kíséretében a fogházba ment, ahol a fogházigazgató felvette személyi adatait és a szokásos felvételi eljárás befejeztével külön cellába utalta.

A kereskedőt rendkívül megviselte az ötnapos rendőrségi fogság, mert a kényelmetlen és szellőzetlen rendőrségi cellában álmatlanul töltötte éjszakáit, nappal pedig a kihallgatással járó fáradalmak törték meg

Arca sápadt és megnyult, magaviselete pedig rendkívül ideges.

A fogházigazgató a vizsgálati foglyoknak kijáró könnyítéseket engedélyezte a kereskedőnek, aki a saját ágyneműjét használhatja és aki hazulról kapja az ellátást. Dinics a cellában való elhelyezés után megvaesorázott, majd azonnal lefeküdt.

Vasárnap már korán ébredt s kihallgatásra készült az államügyészséghez, a kihallgatás azonban az ünnep miatt elmaradt. Miután az állami hivatalok tegnap is ünne-

peltek,

az államügyész csak ma fogja részletesen kihallgatni a kereskedőt.

Ugyancsak ma döntenek Dinics további fogvatartásáról is. Az esetben, ha az államügyész szükségesnek tartja további őrizetbevételét, a nyomozási anyagot átadja a vizsgálóbírónak, aki valószínűleg csak

szerdán fogjakihallgatni a gyanúsítottat.

Tekintettel a nyomozási anyag nagy terjedelmére, a vizsgálóbíró előtti kihallgatás valószínűleg két-három napot fog igénybe venni s csak akkor kerül a sor a vizsgálóbíró döntésére a vizsgálati fogság elrendelésére vonatkozólag.

Matics Milán dr. védőügyvéd mindezeideig nem beszélhetett védencével, mert a perrendtartás szerint a védőügyvéd csak a vizsgálat befejezése, illetve a vizsgálóbíró előtt történt kihallgatás után beszélhet a védencével. Matics Milán dr. tehát legjobb esetben

csak szerdán vagy esütörtökön értekezhet védencével.

A Délbácska értesülése szerint Dinics Dragutin ellen állami szállítási visszaélések gyanúja miatt folyik az eljárás, melynek részleteiről csak a vizsgálóbírói kihallgatás után informálhatjuk olvasóinkat.

Négy revolverlövéssel meggyilkolta sógorát egy temerini gazda

Az áldozat izága ember volt, aki állandóan ütötte-verte a feleségét s erőszakkal akart behatolni az asszony lakásába

Temerinből jelentik: Évtizedek óta nem volt annyi szerencsétlenség, gyilkosság, öngyilkosság és rablógyilkosság Temerinben, mint ebben az évben. A községet most egy újabb gyilkossági eset foglalkoztatja, amely nagy feltűnést keltett mindenütt. Zséli Mihály 33 éves fiatal gazdalkodó szombatról vasárnapra virradó éjjel négy revolverlövéssel leterítette sógorát, Pásztor József 45 éves gazdalkodót és marhakereskedőt, aki a helyszínen meghalt.

A véres eset előzményei a következők:

Pásztor János 27 évvel ezelőtt feleségül vette id. Zséli Mihály leányát Katalint. A Zséli család nagyon tisztességes és közbeesülésben álló gazdacsalád Temerinben. Pásztor János is jómódu és tisztességes szülők gyermeke volt, aki szülei után egy kis vagyont is örökölt. Idővel ez a vagyon szerencsétlen spekulációk és Pásztor bűnös könnyelműsége következtében eluszott. Pásztor ugyanis

nagyon szeretett mulatni, szerette az italt és a nőket

s ezekre nagyon sokat költött. Emiatt az életmódja miatt feleségével sokszor összeveszett, azt megis verte s el is kergette a háztól. A szegény asszony sokszor sirva menekült haza szüleihez, ahol néha hónapokig is tartózkodott, mert nem mert visszamenni

iszákos és verekedő durva férjéhez.

Egy héttel ezelőtt Pásztor újra részegen ment haza, s követelte az asszonytól, hogy kérje ki apjától a még ráeső örökséget. Az asszonnyal emiatt újra összetűződött, aki semmiképpen sem akarta, hogy a még meglévő juss is lemenjen a férje torkán, mert 19 éves fiának, aki súlyos beteg, kezelte is sok pénzbe kerül. Pásztor akkor agyon akarta ütni feleségét s fojtogatni kezdte, az asszony azonban a nyitott ablakon át kimenekült a lakásból és haza szaladt szüleihez. Mikor Pásztor súlyosan betegen fekvő fia figyelmeztette az igazságtalanságra, ezt is kitalálta, kiverte a lakásból, aki anyja után szintén hazamenekült a nagyszüleihez. Pásztor János, mint máskor, úgy most is többször kérte a feleségét, hogy jöjjön haza. Felesége azonban félt tőle, mert többször halálosan megfenyegette.

Pásztor halálos fenyegetését a községi előljáróság előtt is megismételte pénteken. Azt mondta, hogy feleségét a családjával együtt kiirtja, s fivérét Zséli Mihályt is agyonlövi. Ezeket a kijelentéseket Pásztor mások előtt is megtette. Életveszélyes fenyegetései miatt a Zséli család állandó izgalomban élt, s Pásztor felesége ezért sem mert visszamenni férjéhez. Ifj. Zséli Mihály pedig, akinek fegyverviselési engedélye volt, állandóan revolvert hordott magával. Revolverét magá-

val vitte még a tanyára is, mert attól tartott, hogy konok természetű sógora valahol utcákban leütheti vagy lelőheti.

A gyilkosság

Szombat este a kritikus napon, ifj. Zséli Mihály egy politikai gyűlésen vett részt. A gyűlés után haza indult, utcákban azonban betért apósához, Tóth Antalhoz. Ott találkozott sógorával Pásztorral, aki elhívta a Graf-féle vendéglőbe néhány pohár borra. Pásztor itt kérlelni kezdte Zsélit, hogy békítse ki nővérét vele, s járjon közbe, hogy az asszony a jussot megkapja. Pásztorának édes apja id. Zséli Mihály ugyanis megígérte, hogy ha jól viselik magukat, a kapott hozományon kívül még három hold földet ad a leányának. A Graf-féle vendéglőben tizenegy óráig tartózkodtak, s közben másfél liter bort fogyasztottak el. Innen haza indultak. Pásztor aki már előbb is ivott, sehogy se tágitott sógora mellől. „Még ma el kell ezt az ügyet intézni mondotta.” Sógora egyre csitítgatta az indulatoskodó, káromkodó sógorát, s mivel szerette volna nyakáról lerázni, azt ígérte neki, hogy holnap mindent rendbe tesznek. Pásztor azonban még az este akarta rendbehozni a dolgot, és Zsélit hazáig kísérte, s erőszakkal bement vele felesége szüleinek lakására, akik fiukkal együtt laktak.

„Menjen haza sógor” mondotta többször Zséli.

Pásztor azonban a lépcsőkön fel a konyhaajtóig követte sógorát. A konyhaajtó azonban bevolt zárva, úgy hogy Zséli is kinn rekedt.

— „Nyisd ki az ajtót, a feleségemet ma haza akarom vinni.”

— „Menjen haza sógor, mondtam már, hogy majd holnap mindent rendbe hozunk.”

— „Gazember vagy te is, te vagy az oka mindennek, — mondotta Pásztor — s ha a feleségemet nem adod ide, végzek veled.”

Négy halálos lövés

Pásztor erre a kijelentésre hátra lépett és zsebébe nyult. Zséli pedig, mert amugy is nagyon megviselte idegzetét az állandó halálos fenyegetés, izgalomban

előrerántotta hatos browningját és négyszer a sógorára lőtt. A golyók közül egy a bal szem felett, a második a homlokon, a harmadik a homlok felett hatolt a koponyába, a negyedik pedig Pásztor tüdejét járta át. Pásztor szó nélkül roskadt össze.

Mind a négy lövés halálos volt.

Mikor ez megtörtént, Zséli maga is megijedt cselekedetétől s szomszédjához, Schwartz Károlyhoz szaladt át s lihegve mondta el, mi történt náluk. Schwarzzal azután elmentek a csendőrségre s ott bejelentette az esetet. A csendőrség Zsélit őrizetbe vette s hétfőn beszállította a noviszádi ügyészségre.

Pásztor holttestét vasárnap délután dr. Novák Tomiszláv vizsgálóbíró, dr. Ognjanov Ilija kórházi orvos, Vukovajac Zsárkó, Pavlovics Braniszláv ügyészek és dr. Aradszki Mita ügyvéd jelenlétében dr. Mandel Endre községi orvos felboncolta s a láttelet után eltemették.

Drótnélküli táviró segélyével irányítják az amerikai alkoholcsempészt

Párisból jelentik: Az Excelzior közli Londonból, hogy az angol kormány újabb amerikai jegyzéket kapott, az angol közlekedési eszközökkel folytatott alkoholcsempészes ügyében. Az amerikai jegyzék kiemeli, hogy többszáz angol hajó drótnélküli távirókészülékkel van felszerelve és a készüléket arra használja fel, hogy a szárazföldi csempészeket tájékoztassa és utbaigazítsa, a szárazföldi csempészes sikeres végrehajtása érdekében.

Nagy katonai pompával ünnepelték Noviszádon a szaloniki frontáttörés tizedik évfordulóját

Csapatszemle és tábori mise a Haltéren, utána defilé a főtéren

A szaloniki frontáttörés tizedik évfordulóját nagyszabású ünnepek keretében ünnepelték az egész országban. Beograd és az ország többi városai mellett Noviszád is kivette a részét az ünnepekből.

Vasárnap délelőtt az összes felekezetek templomaiban hálaadó istentiszteleteket tartottak. A beltéri katolikus templomban Fátih Ferenc apát esperesplébános celebrálta az istentiszteletet. A kóruson a „Caecilia“ egyházi énekkar énekelt. A görög keleti püspöki templomban Csirics Irinej püspök ünnepi beszédet tartott a jelenlévőknek. Ugyancsak délelőtt volt hálaadó istentisztelet a zsidó templomban is. Az istentiszteleten megjelentek a polgári és katonai hatóságok képviselői, valamint nagyszámban a hívők és az iskolák tanulóifjúsága.

Hétfőn délelőtt 10 órakor nagyszabású csapatszemle volt a Haltéren, amelyen Noviszád és Petrovaradin teljes helyőrsége részt vett. A csapatszemle előtt tábori istentiszteletet tartottak. Először Randt Hubert róm. kath. tábori főlelkész mondott imát a királyért, majd Matijasevics görög keleti tábori

és Csatoovics muzulmán lelkész celebrálta az istentiszteletet.

A tábori istentisztelet után a kivonult csapatok Peics ezredes parancsnoksága alatt a főtérre vonultak, ahol Pavlovics tábornok és a tisztikar előtt díszmenetben vonultak el. A defiléen résztvett a 7-ik gyalogezred, a repülőezred, a tüzérség, az altiszti iskola, a gépfegyverosztály és az egészségügyi csapatok.

A defilé után Peics ezredes jelentést tett Pavlovics tábornoknak, aki megelégedését fejezte ki a csapatok magatartása fölött.

Az ünnepeken nagyszámban közönség vett részt. A város részéről Borota Braniš-láv dr. polgármester, Mihaldzsics Sztanoje főkapitány és a városi tanács több tagja jelent meg. A katonai ünnepség lezajlása után a csapatok laktanyáikba vonultak. Délben 12 órakor a város fölött hatvan repülőgép jelent meg, amelyek a beogradai katonai ünnepekről tértek vissza. A repülőgépek kétszer megkerülték a várost, majd simán leszálltak a noviszádi repülőtéren.

A noviszádi polgári magyar daloskör a sztaribecseji dalosversenyen csak háromtizednyi pontkülönbséggel került második helyre a szombori iparosdalárda mögött

A szuboticei iparos és polgári dalárda csak ötödik lett Nagy sikerrel végződött a sztaribecseji vajdasági dalosverseny

Nagyszabású ünnepélyes keretek között tartották meg vasárnap Sztaribecsen a vajdasági dalosversenyt, amelyen tizenhárom dalegyesület vett részt.

A kettős ünnepi hangulatban reggel 7 órakor és délelőtt 9 órakor robogtak be a vonatok a sztaribecsei állomásra, mindenünnen a versenyző dalosokot hozva a sztaribecseji polgári magyar daloskör 40 éves fennállásának jubileumi ünnepélyére.

Az érkező vendégeket a petrovoszelói tűzoltó zenekarral a jubiléus becsei dalárda a „Rajta, rajta“ jelleggel fogadta s a versenyző dalárdák a becsei zászló előtt elhaladva a következő sorrendben énekelték jellegüket:

Noviszád: Polgári magyar daloskör.

Szombor: Kaszinóegyleti dalárda „Házát szeretni tanít a dal.“

Kulai Iparos Dalárda „Föl dalra testvérek“.

Szuboticei Iparos és Polgári Dalárda, „Gondozott virágból...“.

Csantavéri Dalegyesület, „Szállj meg ott...“.

Topolai Iparos Dalárda „Szálljon a dal...“.

Sztarikanizsai Iparos Dalárda „Testvérek vig dalra fel“.

Ezután a menet zeneszó mellett a városháza előtti térre vonult, ahol Bozsini főjegyző üdvözölte a vendégeket. Az ünnepélyes fogadtatás után a dalegyesületek zászlóikkal a 10 órai nagymisére vonultak. Mise alatt a becsei dalárda vegyeskara miséneket énekelt, míg Rácz Imréné offertoriumra egy gyönyörű Ave Máriát énekelt.

A jubiléus dalegyesület díszközgyűlése d. u. 3 órakor kezdődött a központi szálloda nagytermében, amikor Rácz Imre becsei karnagy vezénylete mellett az összes dalárdák közösen megismételték a himnuszt, mely után Szmik Gyula megnyitója következett. Indítványára a közgyűlés a következő táviratot küldötte a kabinetirodának: A Sztaribecseji Polgári Magyar Dalkör 40 éves jubileuma alkalmával hódolatteljes üdvözlését küldi Öfelségének és kívánja, hogy a királyt és a királyi házat az Isten sokáig éltesse.

Szmik elnök.

Sztepanov Jován gör. kel. esperes aki nemrégiben ülte szintén 40 éves papi jubileumát, látta a jubiláló dalkör születését és munkáját s amikor a jubiléusokat üdvözli egyben kéri őket, hogy mint egy anyának a kulturának gyermekei értsük meg és szeressük egymást. Most Petrányi Ferenc rk. apát emelkedett szólásra s kívánja, hogy a dal ne csak az emberek ajkán, hanem a szíveken is éljen, hogy a városban egység és megértés legyen. A vidéki dalárdák üdvözlésekor Julius Cezár eme mondását idézi: „veni, vidi, vici“ s kívánja, hogy minden dalárda ezt jelenthesse haza: fáradtsággal tanulnak és jöttek ide, ahol látták példás vendégszeretetünket és őszinte fogadtatásukat s kívánja, hogy a versenyen győzzön. A nagy tapssal fogadott beszéd után dr. Popovics Milán értékes beszéde következett, majd dr. Varró János a dalkör tartott érdekes és mindvégig lebilincselő beszédet.

Ezután Wagner Károly dr., a noviszádi polgári magyar daloskör elnöke szólalt fel, aki üdvözölte a jubiléus egyesületet.

Fárbás József a jubiléus dalárda történetét ismertette, melyet a közönség hosszantartó tapssal fogadott.

Ezután a vendégegyesületek ajándékainak átadása következett s utána megkezdődött a dalverseny, melyen tizenhárom dalárda vett részt. Este 9 órakor monstre hangverseny volt a „Centrá“ nagytermében, majd a díjkiosztás következett.

A VERSENY EREDMÉNYE

Szerbül éneklő dalárdák:

Első: Sztaribecseji szerb egyházi dalárda (13.4 pont).

Második: Sztaribecseji szerb iparos dalárda (11.6 pont).

Harmadik: Kulai iparos dalárda (11.4 pont).

Magyarul éneklő dalárdák:

Első: Szombori iparos dalárda (14.5 pont).

Második: Noviszádi polgári magyar daloskör (14.2 pont).

Harmadik: Szombori kaszinóegyleti da-

lárda (14 pont).

Negyedik: Bácsstopolyai iparos dalárda (13.8 pont).

Ötödik: Szuboticei iparos és polgári dalárda (12 pont).

Hatodik: Velikikindai polgári dalegyesület (11.6 pont).

Pontszám szerint jutalmat kaptak még a sztarikanizsai iparosdalárda, a kulai iparos dalárda, a csantaviri iparos dalárda és a debelyacsai iparos dalárda.

A zsüri pontozással ítélkezett s a noviszádi polgári daloskör csak

háromtizednyi pontkülönbséggel került a második helyre a szombori iparos dalárda mögött.

Érdekes egyébként, hogy a szuboticei dalversenyen az első helyekre került dalárdák messze elmaradtak a noviszádi polgári magyar daloskör mögött. Megállapítást nyert különben, hogy a négy vezető dalárda között alig van különbség s hogy a szombori iparos dalárda csak árnyalati különbséggel tudott győzni a polgári magyar daloskör felett.

MacDonald Bécsbe érkezett

Bécsből jelentik: Ramsay MacDonald, volt angol miniszterelnök tegnap este Londonból Bécsbe érkezett. MacDonald mint ismeretes tanulmányuton van és Prágába, valamint Berlinbe is elmegy.

Repülőgépszerencsétlenség nyolc halottal

Newyorkból jelentik: Tegnap este a Detroit és Denver közötti vonalon repülőgépszerencsétlenség történt. Egy utasszállító repülőgép eddig ismeretlen okból lezuhant, nyolc ember meghalt.

Központosítják az iskolákat Franciaországban

Párisból jelentik: Az Excelzior írja, hogy Herriot kultuszminiszter a szülők szövetségének kérésére törvényjavaslatot dolgozott ki, amelynek értelmében megszüntetik a kevéssé látogatott iskolákat és nagy központosított iskolákat létesítenek. Tekintettel a zautóközlekedésnek Franciaországban való nagy térhódítására, elcsúsz az ellenvetés is, hogy a tanulógyermeknek hat-hét kilométert kell gyalogolniuk. A törvény a községeket rendszeres iskola-autóbuszjáratok fenntartására kötelezi, amelyek még mindig lényegesen kisebb megterhelést jelentenek, mint a sok külön iskola fenntartása.

Megkegyelmeztek egy halálraitéltnek, ha beoltja magát lepra bacillussal

Rigából jelentik: Egy Kirstein nevű embernek, akit gyilkosság miatt halálra ítélték, azzal a feltétellel kegyelmeztek meg, ha megengedi, hogy a lepra fertőzőhatásának kipróbálása végett beengedi magát oltatni lepra bacillussal.

Lengyelország és Csehszlovákia költenek legtöbbet fegyverkezésre

Prágából jelenik: A csehszlovák állam jövő évi költségvetésében a kiadások 9.570 millió cseh koronát tesznek ki. Az összes bevételek 23.5 százalékát, tehát 2.250 millió cseh koronát fordít az állam a hadseregnek szükségleteire. Európában Csehszlovákiánál csak Lengyelország költ aránylag többet katonai célokra.

HIREK

1928. Október 9. Kedd.

Romai katolikus: *Dénes*. Protestáns: *Dénes*. Görög keleti: (Szeptember 26) *Vélusz*. A nap kel 5 óra 53 perckor, nyugszik 5 óra 5 perckor.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Részben borús idő volt. Szerbia északi részein helyenkénti esővel.

Időjárás: Az ország északi felében borús idő várható, hőmérséklet változás nélkül.

Noviszádon enyge, változó szél mellett, részben borús idő lesz eső nélkül. A hőmérséklet minimuma 10°, maximuma 18°.

— **Egyházmegyei hírek.** A szuboticei egyházmegyei hatóság az alábbi káplánokat helyezte át ugyanolyan minőségben: Kleiner Pétert Odsaciról Doroszlóra. Gärtner Mihályt Szrb branból Odsacira. Stoffner Márton Horgosról a szuboticei Szent Teréz plébániára. Firányi Lajost Adáról Horgosra, Hegyi Lászlót Suplyákról Adára, Gausz Konrádot Temerinből Sztanicsra, Kovács Józsefet Sztanicsról Szontára, Haltmayer Mihályt új miséit Kupuzinára.

— **A szombori karmeliták ünnepe.** A szombori karmeliták vasárnap szentelték be néhai Huber Ignác által végrendeletileg adományozott Remete sz. Antal szobrot. Az ünnepi misét Huber Lipót kalocsai kanonok celebrálta fényes pápi segédlettel, háromnyelvű szentbeszédet pedig Hegedűs Benjamin szuboticei plébános mondott. Az ünnepi misén a leányfiasági Mária kongregáció Griesbacher és Ravanetto miséiből énekelt részleteket. Az Agnes Dei szőlőját Bogdán Bözsi énekelte igen precizen.

— **A „Cecília“ férfikarának** összes tagjait fölkérem, hogy a mai, este 8 órakor tartandó énekőrára eljönni sziveskedjenek. — Karnagy.

— **A petrovaradini vártemplomba szállították a Mária Schnee-i képet.** Vasárnap délután nagy ünnepségek keretében szállították át a Mária Schnee-i templomból a petrovaradini vártemplomba a történelmi nevezetességű Mária képet. Délután 3 órakor a Mária Schneei templomban vecsernye volt, a vártemplomban pedig hálaadó istentisztelet. A vecsernye után a körmenet Jaloác plébános vezetése mellett elindult a Tekijáról Petrovaradinba, ahol több ezer hívő jelenlétében a vártemplomban helyezték el a képet. A körmenetben nagyszámban vettek részt noviszádi, kamenicai és karlovcii hívők is, valamint a tüzoltók és a katolikus egyesületek kiküldöttei.

— **Uj igazgató a szuboticei tanítóképző intézetben.** Temerinac Dusan szombori tanítóképző intézeti tanárt királyi ukázzal kinevezték a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a szuboticei tanítóképző igazgatójává.

— **Allatorvostanhallgatókat taníttat ki a hadügyminisztérium.** Október 3-án döntött a hadügyminiszter, hogy tíz allatorvostanhallgatót taníttat ki a hadügyminisztérium költségén a zagrebi egyetemen. Csak azon hallgatókat veszik fel, akik már látogatták eddig a zagrebi egyetemet s elsőbbségük azon hallgatóknak van, akik már az első államvizsgát letették. Az államsegély 1200 dinárt tesz ki.

— **Adományok.** A sztaribeceji községi képviselőtestület legutóbb megtartott rendkívüli közgyűlésen a Polgári Magyar Dalkörnek 5000 dinárt, a Soko sportegyesületnek pedig 2000 dinár segélyt szavazott meg.

— **Esti időjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet jelenti este feltizenegykor: Továbbra is tulnyomóan derült, enyhe idő várható.

Tízezrek vettek részt a budapesti nemzeti eucharisztikus kongresszus ünnepségein

Budapestről jelentik: Az első nemzeti eucharisztikus kongresszus nagygyűlését vasárnap reggel a Bazilikában tartott főpapi mise vezette be, amelyet Orsenico Cesare pápai nuncius pontifikált. Dél előtt fél 11 órakor a zsufozásig megtelt Vigadóban megkezdődött a nagygyűlés. A gyűlésen megjelentek a püspöki kar tagjai Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás vezetésével, a kormány részéről Vass József és Scitovszky Béla, Wlassich Gyula, a felsőház, Zsitvay Tibor a képviselőház elnöke, Horthy Miklósné, József királyi herceg családjával együtt és igen sok egyházi és világi előkelőség.

Zichy Gyula gróf elnöki megnyitójában üdvözölte Serédi Jusztinián bíboros hercegprímást, aki első ízben jelent meg, mint a nagygyűlés fővédnöke. Beszédét azzal vezette be, hogy a nagygyűlés legyen nagy lelki gyakorlat. Kitért Balthazar református püspöknek a pápa ellen elhangzott támadásaira is. Kérte protestáns testvéreit, ne adjanak okot arra, hogy velük szemben a katolikusok lelkében keserűség halmozódjék fel, mert ennek kárát elsősorban a haza fogja megszenvedni. A katolikusok a jövőben is minden surlódási felületet ki akarnak küszöbölni, de ha ennek ellenére is provokálnának, nyugodt lelkiismerettel veszik fel az eldobott kesztyűt. A felelősség kizárólag azokat fogja terhelni, akik a testvérharcot türelmetlenséggel, vagy agresszivitással felidéztek. Ezután az üdvözlő táviratokat olvasták fel, majd Orsenico Cesare pápai nuncius magyar nyelven tartott beszédet, a magyar katolikusokhoz.

— **Áthelyezett tanárok.** Major Lajos gimnáziumi tanárt a közoktatásügyi miniszter Velika Kikindáról athelyezte Krusevára és Tomics Nemanya gimnáziumi tanárt Szomborból Stipbe helyezte át a reálgimnáziumhoz, valamint Jefics Dragolyub szuboticei tanítóképzőintézeti tanárt az alekszinaci képzőhöz helyezte át.

— **Halálozás.** Szegi Kálmán ékszerész fiatal felesége két évi boldog házasság után csütörtökön rövid, de súlyos betegségében Petrovoszelon elhunyt. Temetése szombaton délelőtt 10 órakor volt nagy részvétel mellett.

— **Ének órákat ad** Özv. Dr. Mayerné énektanárnő Novisad, Vilsonov trg 7. I. em.

— **Súlyos fogházbüntetéssel sújtották az olaszországi kommunistákat.** Rómából jelentik: A rendkívüli törvényszék tegnap ítélkezett nyolc milánói kommunista bűnperében, akiket titkos kommunista szervezkedés miatt tartóztattak le. A nyomozás megállapítása szerint a vádlottak állandóan nagyobb pénzüsségeket kaptak Moszkvából. A pör fővádlottait, Bagnolotet és Cassit 15—15 évi fegyházra és a másik két vádlottat pedig 3—4 évi fegyházbüntetésre ítélték.

— **Hét munkást megölt a földcsuszamlás Olaszországban.** Napolyból jelentik: Aramella és Capella között, az épülőfélben lévő uton földcsuszamlás történt. Hét munkás meghalt, kettő súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Egy olasz boxbajnok halálra boxolta ellenfelét.** Firenzéből jelentik: Sidi könnyűsúlyú olasz boxbajnok verseny közben kiütötte Cecchy boxolót, aki az erős ütés után, a gyors orvosi segítség ellenére sem tért magához. Korházba szállították, ahol néhány óra múlva kiszendvedt.

Madame! Ne feledkezzen meg a

„Poudre Mon Parfum“-ról
BOURJOIS, PARIS

Vass József dr. népjóléti miniszter beszélt ezután, a szociálpolitikai áramlatokról. Megemlékezett az egyes szociálpolitikai mozgalmakról és kiemelte, hogy vigyázni kell a fejlődésnél és haladásnál, hogy az ember mint ideál el ne vesszen, el ne sányuljon, mert központja kell, hogy legyen, a lelki életre hivatott ember minden fejlődésének. A termelés eredményét oly módon kell szabályozni, hogy senki ki ne semmisítesse a termelt javakból.

A szociáldemokrácia társadalmi áramlat, a proletáriátus pedig társadalmi állapot, gazdasági állapot a munkások lecsuszott-sága.

A proletáriátust mint állapotot meg kell szüntetnünk és akkor többé nem lesz meg a szociáldemokrácia becsülete.

Ebben az irányban szeretné elindítani a katolikus szociálpolitikai gondolatot. A másik irány a szolidaritás gondolata, amelyet egyfelmán bele kell vinni a kormány, az állam és a nemzet lelkébe.

A közönség ezután elénekelte a pápai himnuszt és ezzel véget ért a nagygyűlés.

Délután 4 órakor indult el a Bazilikából az eucharisztikus körmenet, amelyen a hívek tízezrei vettek részt. A menetet Szmrecsányi Lajos egri érsek vezette a Kossuth Lajos térre, ahol Péter Bangha Béla jézustársasági házfőnök tartott ünnepi szentbeszédet. Utána a hercegprímás áldást adott az Oltárszentséggel, majd a menet visszatért a Bazilikába.

— **Orosz propagandafilm az „Odeonban“.** Az orosz hadirokkantak noviszádi szekciója október 17-én és 18-án „Nagy Oroszország“ cím alatt nagyszabású propagandafilm bemutatására készül. A film a Romanov ház uralmát mutatja be 1613-tól a háboru utáni időkig, s annak idején egyenese Miklós cár utasítására készült. A darabot egyébként a közoktatásügyi miniszter, a Narodna Odbrana és a Vörös Kereszt Egylet vette pártfogása alá s ajánlja az összes mozivállalatoknak. A hadirokkantak szekciója egyébként megállapítja, hogy a bemutatásra kerülő film nem áll semmiféle vonatkozásban azzal a filmmel, amely október 8-án és 9-én „A cári Oroszország“ címen kerül bemutatásra Noviszádon.

Rövid táviratok

Juntion-City amerikai városban egy téglagyárban, ahol foglyok dolgoztak, tűz ütött ki. Tizenhét fogoly a tűzben lelte halálát.

Delta városában egy autó összeütközött egy tehervonattal. Az autóban ülő nyolc tagú család meghalt az összeütközés következtében.

Nagyenyednél összeütközött két tehervonat, három vasutas meghalt, husz súlyosan megsebesült. A vonal annyira megrongálódott, hogy a forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani.

A párisi Intrasigeant newyorki jelentése szerint ott 500 millió font sterlinggel szórakozási tröszt alakult. Alapító tagjai között van egy vállalat, amelynek több ezer terme van nyilvános előadások rendezésére.

Ujitsa meg az előfizetését !!

— Alarcos rablók egy szerémi faluban. A szerémi Bugyenovác községben szombaton este vacsoránál ült Bozsics Gyóka föld-birtokos feleségével és fiával, amikor valaki kopogott az ajtón. Bozsity Gyóka fia ajtót nyitott és ebben a pillanatban három fel-fegyverzett alarcos rabló tört be a szobába. Az alarcosok Bozsics dukátjait követelték, aki azonban rossz tréfának vette a támadást, mert az egyik alarcosban felismerte napszámását. A rablók azonban nem tréfáltak, hanem egymásután lötték le Bozsics fiát, Bozsicsot és feleségét. A lövöldözésre előjött Bozsicsnak a szomszédban lakó fi-vére, mire a rablók elmenekültek, az egyi-ket, Odabasies Sztevan földművest azonban sikerült letartóztatni. Bozsics Gyókát és fiát vasárnap délután temették, felesége pedig a rumai kórházban haldoklik.

— A római ut irányt változtatott, amióta a verbászi Gayer butorgyár pári-zi mintákat hozott.

— Titokzatos gyilkosság Bléd környé-kén. A blédi rendőrséget névtelen levélben figyelmeztette valaki, hogy a Belija Zub er-dőben valaki meggyilkolt egy nőt, feldara-bolta a hulláját és azután elégette. A blédi esendőrség azonnal kiment az erdőbe, több órai kutatás után egy kőrakás alatt meg is találta az elszenesedett csontvázat és né-hány női ruhadarab foszlányát, továbbá egy karkötő órát, amelynek hátlapján A betű van bevésve. A meggyilkolt nőn kék seviot alj volt és jómínőségű fehérnemű, amint ezt a ruha maradványaiból megállapították. A blédi esendőrség most megindította a nyo-mozást a meggyilkolt nő személyazonossá-gának megállapítására.

— Tűz Molon. Szombaton reggel Maes-káski Nenád, papucos nádfedeles háza, eddig meg nem állapítható okból kigyulladt. A száraz tető perek alatt tűz martaléka lett s így a kivonult tűzoltóság semmit nem menthetett meg. A ház biztosítva volt.

AZ 1928/29. ÉVI DIÁKNAPTÁR GAZDAG KIÁLLÍTÁSBAN, SZÉP TARTALOMMAL JELENT MEG ÉS 50.000 DINÁR ÉRTÉKŰ PÁLYÁZATOT IRT KI.

— A németpárti képviselők körútja a szombori és apatini kerületben. A német párt főbizottságának határozata folytán, a párt képviselői a közel jövőben kötelesek kerületeiket meglátogatni. A szombori já-rási pártszervezet már értesítést kapott Schumacher képviselőtől, hogy a hét folya-mán meglátogatja a kerület községeit. A képviselő népgyűléseket nem tart, mind-össze bizalmas megbeszélések lesznek a községi pártvezetőségekkel. Ugyancsak a közeli napokban érkezik Szomborba Dr. Kraft István, a német párt elnöke, aki az apatini járás községeit fogja felkeresni.

— Molon méri az utakat. Már két hó-napja tart a moli határ dűlőutainak a fel-mérése, mely a lakosság körében kedvezőt-len visszhangra talált. Ugyanis minden föld-tulajdonost, több, kevesebb pénzbüntetéssel sujtanak kárpótlás címén a község javára, azért, hogy az útból elszántott. A pénzbün-tetést eddig nagyon kevesen fizették meg, azzal védekezve, hogy a földek szántása már emberemlékezet óta így volt s az utak sem lebbezték a község eljárását, de eddig ered-lebezték a község eljárását, de eddig ered-mény nélkül, ami abból látszik, hogy a községi végrehajtó már foglalásokat eszkö-zölt azoknál, kik nem tettek eleget fizetési kötelezettségüknek.

A Bosszu Istene. Kedden, e hó 9-én Salom Asch híres darabját, a „A Bosszu Iste-nét” adják elő. E darab végigjárta Európa ösz-szes színpadjait és óriási sikert aratott. Színhá-zunkban nagy előkészületeket tesznek e da-rab bemutatására és a premier biztos művé-szi sikert ígér. A rendezést Vaszilyevics Zsarko vezeti. Jegyek elővételben már kap-hatók.

Legszebb és legjobb
menyasszonyi kelengyék
legolcsóbban kaphatók HOLIK RUDOLF az „Új menyasszonyhoz” e. üzletben. Nsád, Kr. Aleks. 12

Rádió-műsor

Kedd, október 9.

ZAGREB. 13 15: Gramafónzene. 17: Dél-utáni hangverseny.

BUDAPEST. 11.45: Hírek, közgazdaság 16.45: Pontos időjelzés. 15: Hírek. 16.45: Pontos időjelzés. 17: Természettudományi előadás. 17.30: Zenekari hangverseny az Os-tende kávéházból. Vezényel Abrányi Emil karnagy. 18.35: Dr. Spur Endre előadása: „A jövő zenéje.” 19: Simon Blanka előadása: „A polgári lakás diszítése”. 19.30: A m. kir. Operaház „Othello” előadása. 21.25: Pontos időjelzés, hírek, ügétőversenyeredmények. 22.30: Időjárásjelentés. Utána: A Hungária nagyszállóból Magyar Imre és cigányzene-karának hangversenye.

BERLIN. 16.30: Kamarazene. 17: Szóra-koztató zene. 21: A jelenkor zenéje, hegedű-és zongorahangverseny.

BÉCS. 11: Délelőtti zene. 16.15: Dél-utáni hangverseny. 17.30: Zeneóra az ifjuság részére. 20.05: Schumann-Brams dalest Jose-fine Stransky közreműködésével. 21.15: Sze-melvények a német népdalkincsből. Utána: Jazz-band.

PRÁGA. 11.15: Gramafónzene. 22.15: Déli hangverseny. 16: Gyermekmesék. 22.20: Étermi zene közvetítése.

APOLLOBAN ma, kedden

RUDOLF SCHILDKRAUT-tal
a főszerepben

A vén uzsorás

Megrázó dráma 7 felvonásban

(27)

A FEKETE KÉZ

REGÉNY A TÁRSADALMI ÉLETBŐL

IRTA: NEMO KAPITÁNY

— Dehogy nincs. Kevesen vannak, akit annyira szeretnék mint Önt. Ó, Istenem, milyen boldogtalan vagyok!

— Boldogtalan vagy?

— Nagyon! — felelte Johanna s mind-két kezével eltakarta az arcát.

— S miért vagy boldogtalan? Szólj, Johanna!

— Mert szeretek!

— Te is?

Szinte önkénytelenül hagyta el ez a két szó Berta ajkát.

— Boldogtalanul szeretek — folytatta Johanna, — olyan embert, aki sohasem lehet az enyém, mert a társadalmi különbségek áthidalhatatlan korlátot vonnak kettőnk közé.

— Ez már elavult felfogás Johanna, a szerelem nem ismer korlátokat.

— Pedig Ön is szeret, a szeméből olvasom ki! Ó Istenem, milyen keményszívűek az emberek, amikor egy fiatal leány boldog-ságáról van szó.

Berta magához vonta a kisleányt és hosszú ideig átölelve tartotta. Egyetlen nagy érzés, közös fájdalom hatotta át szívü-ket, a szerelem érzése, amely nem ismer különbséget gazdag és szegény között.

• — Tehát ez az a fájdalom — szólta Ber-ta — amely nem enged nyugodni, amely be-teggé tesz, kedves kis barátnóm?

— Nemesak ez, hanem...

— Nos?

— Megsebesültem.

— Megsebesültél?

— Igen, néhány nappal ezelőtt puska-lövéstől.

Johanna azután elmondotta kalandját a régi kut mellett, ahová szerelmese lépteit kö-vette nyomon. A részleteket azonban elhall-gatta s nem nevezte meg azokat, akik azon az éjszakán a kut mellett megfordultak.

— S te csak most mondd ezeket?

— S mit mondt az orvos?

— Nem akartam édesapámat felizgatni.

— Nem mutattam meg a sebet, mert az édesapám állandóan az orvos mellett állott.

— Fáj a sebed?

— Nagyon. A láz szinte felemészti a testemet.

— Akkor nincs veszteni való időnk. Az-onnal Berner doktorhoz megyek és feltá-rom előtte a valót. Megkérem, hogy édes-apád távollétében látogasson meg. A legki-sebb halogatás is az életedbe kerülhet.

— Milyen kedves Ön, kisasszony, soha-sem felejttem el szíveségét.

— Csak kötelességemet teljesítem. Ma-radj addig ágyban, amíg az orvost megta-lálom. Isten veled Johanna!

Berta sietve távozott, Johanna pedig fá-radtan dőlt párnái közé.

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

A leleplezés

Nem messze attól a helytől, ahol Weid-ner kunyhója áll, árnyas fák tövében szo-kott az öreg munkás pihenni. Most is ott találjuk gondolatokba merülve. Johanna be-tegsége súlyos aggodalmakat ébresztett fel a lelkében s az orvos megnyugtató kijelen-tései sem voltak képesek eloszlatni nyugta-lanságát. Weidner egy bokor mögött tele-pedett le a fűre s miután megegyezszen fel-vonultatta szeméi előtt a mai eseményeket, le-

pihent. A fáradt agyondolgozott test nem tudott megbirkózni a testi és lelki csapá-sokkal. Csakhamar mély álomba merült, a-melyből hosszabb idő múlva szinte felfris-sülve ébredt fel.

Weidner felemelkedett és éppen indulni készült, amikor váratlanul megtorpant. Nem messze tőle hangokat hallott s úgy rémlett, mintha valaki a nevét említette volna.

Weidner felfigyelt s miután közelebb lépett ahhoz a helyhez, ahonnan a hang hal-latszott, az erdő egyik kis tisztásán két em-ber vett észre. Az egyik háttal állott feléje, a másikban azonnal felismerte Ágostot.

— Tudod-e, — szólalt meg az ismeret-len, — hogy Johanna súlyosan megbetege-dett?

— Honnan tudja?

— Valaki aki látta Johannát, amikor az apja Berner doktorhoz ment.

— S mi közöm van nekem az egészséhez?

— Te ezt mindenesetre jobban tudod, mint én! Kiméretlenségem miatt egyszer még bajba is kerülhetsz!

— Mit csináljak most?

— Semmit. Mindenesetre okosan te-szed, ha elkerülöd Johanna apját. Nem oly ember ő, akivel tréfálni lehet, főleg ha leá-nyáról van szó!

Weidner elsáppadt s egész testében re-megni kezdett. Ki az az ember, aki a leá-nyáról beszélt s milyen összeüggésben áll Johanna betegsége Ágosttal?

Ha a beszélgetés nem érdekelte volna annyira, azonnal félbeszakította volna a két ember társalgását. Így azonban visszafoj-totta indulatait s tovább hallgatózott.

— Milyen értesülései vannak még? — folytatta Ágost.

— Ugy látom, hogy komoly dolgok van-nak előkészülőben.

— Milyen dolgok?

(Folytatása következik.)

Minimális gólkülömbéssel győztek a favorit csapatok

Vojvodina—Makkabi 2:1 (0:1)

Karagyorgye-pálya. Bíró: Simovics.

A két csapat játéka megerősítette azt a sajnálatos tényét, hogy a noviszádi elsőosztályú csapatok játéktudása között nem sok a különbség. Egyformán rossz minde-
nik. Az eredmény egyébként hü kifejezője a nyújtott teljesítménynek, mert az első félidőben inkább a Makkabi, a másodikban a Vojvodina volt fölényben.

A megismétlődő bírói tévedések ezuttal is alkalmat adtak a játékosoknak arra, hogy „ellenállhatatlan lelki kényszer“ hatása alatt ökölrel menjenek egymásnak, sőt a bírónak is. A verekedésbe természetesen a közönség is beleavatkozott, boxolás támadt és rugdosás. A mérkőzés tehát beleilleszkedik a noviszádi botránykrónikába, amely ugylát-
szik ezután már hétről-hétre gyarapszik.

Ugy értesülünk, hogy a mérkőzést a Juda Makkabi megóvja a bíró helytelen ítélkezései miatt.

NAK — Gradjanszki (Mitrovica) 2:1 (0:0). Mitovicán játszották le a mérkőzést, amelynek során a NAK bár fölényrel játszott, eredményt csak a második félidőben ért el, mert a Gradjanszki védelem kitűnően működött. A második félidőben a NAK fokozza az iramot és kapuelőtti kavarodásból megszéri az első gólt. A Gradjanszki lelkesedése nem csügged és a NAK második gólja után, Palikovics révén gólt ér el. A NAK nem játszotta ki teljes formáját, különösen a csatársor játéka látszott Lenci hiánya. A Gradjanszki két új játékosal kísérletezett, akik nem váltak be. Eredeti összeállításban talán sikerült volna a mérkőzést eldöntetlenre kiverekedni.

Mácsva—Rádnicski 1:0 (0:0). A noviszádi munkáscsapat tartalékos összeállításban utazott Sabárcra, mégis olyan kitűnő játékot nyújtott, aminőt az utóbbi évek során csak ritkán láttunk a Rádnicskitől. Különösen a közvetlen védelem brillírozott, de a fedezet-sor is kifogástalan játékot nyújtott. Legjobban a csatársor érezte a tartalékos összeállítás hátrányait, Mándics és Grünenberg kitéréseit aránylag könnyen szerelte le a tömörülő sabárci védelem. A Mácsva közvetlen védelme és halvesora kifogástalan, a csatársor nivója messze elmarad a védelem mögött. Egyedüli klasszis játékosa Keszics a bal-összekötő, aki a legnagyobb csapatokban is megállná a helyét. A Mácsva egyébként egy tévesen megítélt tizenegyet kapu fölé lött.

ZsAK—PAK 5:3 (3:1). A noviszádi másodosztályú csapatok derbi mérkőzése, a Vasutasok megérdemelt győzelmével zárult. A mérkőzés nem volt magasnivójú. A Vasutasok kétfólos vezetését a Póstások kiegyenlítették, azután elkeseredett küzdelem indult meg a győzelemért, amelyet nehéz küzdelem árán a Vasutasok szereztek meg.

NAK komb.—Temerini TC 2:2 (2:1). A TTC a második félidőben mutatott jobb játékot.

Szombori Sport—ZsAK 3:0. A szombori Sport egész játék alatt fölényben volt. A játék különben nem volt élvezetes, kapkodás jellemezte. A Sportban Devics tűnt ki, a vasutas csapatban senki sem produkált különösebbet.

SZUBOTICA

SzAND—Bácska 1:0 (0:0). A szubotici futballderbi a SzAND megérdemelt győzelmével végződött. A játék nem mozgott ma-

gas nivón, mert a játékosok idegessége elrontotta a kínálkozó szép helyzeteket.

OSZIEK

Gradjanszki—Hajduk 1:0 0:0. Vasutas—Olimpia 4:0 (1:0).

ZÁGREB

Gradjanszki—Viktória 3:0 (1:0). Zseljeznicsár—Konkordia 3:1 (1:1). HASK—Spárta 6:2 (2:1). Droatia—Derby 6:1 (4:1).

BEOGRÁD

BUSK—Jedinstvo 1:1 (1:1). Szoko—Obilics 5:0 (4:0).

BÉCS

Ausztria—Magyarország 5:1 (2:1). A két ország válogatott csapatának hatvanharmadik találkozásán, Magyarország váratlanul súlyos vereséget szenvedett. A nagygólarányú vereségnek az volt az oka, hogy a középfe-
dezet helyéről jobb halfba állított Kalmár játéka csődöt mondott, azonkívül Ujvári kapus a második félidőben megsérült, Biri a helyettese nem vált be.

Ausztria amatőr válogatott—Magyarország amatőr válogatott 3:1 (1:0).

BUDAPEST

Bécs—Budapest 8:2 (2:1).

SZOMBATHELY

Sabária—WAC 4:0 (2:0).

SZEGED

Bástya—Bocskay 4:3 (2:2) (vidéki kupa).

KAPOSVAR

Somogy—Zala-Kanizsa 6:1 (4:0) (kupa).

MISKOLC

Erzsébetváros—Atilla 2:1 (1:1).

PÉCS

Pécs-Baranya—Husos 2:0 (1:0).

Magyarországi vetésjelentés

Budapestről jelentik: A legutóbbi három hét időjárását változó hőmérséklet és bőséges esőpadék jellemzi. A nappali hőmérséklet nagy ingadozásokat mutatott, az éjszakák hűvösek voltak.

A gabonaneműek eséplését a nagyobb gazdaságok kivételével elvégezték. A szántás és vetés, a hosszantartó szárazság miatt, a rendes időben nem volt megkezdhető. A többi gazdasági munkálatok közül a tengeri törése és a szárvágás, a burgonya, cukor és takarmányrépa szedése, a dohány szárítása, a kerti vetemények betakarítása, gyümölcszedés, szüretelés stb. folyamatban van.

A szemes tengeri a nyári nagy szárazság miatt gyenge termést ad. A burgonya termés hozama gyenge. A cukorrépa a bőséges esőzés hatása alatt megjavult, ugyan-csak a takarmányrépa is. A repének a mostani időjárás kedvez. A kerti vetemények hozama gyenge közepes. A paprika csak az öntözött területeken adott jó termést, a vöröshagyma hozama jó közepes. A bab gyenge termést adott, míg az egyéb hüvelyesek gyenge közepes. A káposzta javult, a komló minőségileg jó, mennyiségileg közepes. A köles és tatárka általában gyenge termést adott. A kender és muhar fejlődése jó. A dohány levelei többnyire aprók, de egészse-

gesek. A lóhere és lucerna második és harmadik kaszálása gyenge hozamot adott. A rétek sarjuhozama gyenge. A legelők az esőzésekre újból kezdenek fakadni.

A szilvatermés elég bő, alma és körte közepes, őszibarack kevés, a dió gyenge. Egyes szőlősgazdák a szőlő szüretelését már szeptember végén megkezdték, mivel a tartós esőzés a bogyókat megpuhította. A szőlőtermés katasztrális holdanként 2—18 hektoliter között mozog. A must ára klosterneuburgi fokkonként 15—2 fillér között változik. Az óbor ára maligánfokkonként 5—10 fillér, literenként 78—140 fillér között változik. A borkereslet gyenge.

A szerémi szüret. A szerémségi szőlőkben mindenütt megindult a szüret. A legjobb eredményt eddig a bukováci szőlősgazdák érték el, ahol holdanként 45 hektólitert szüreteltek. Petrovaradinban 35 hektóliter a termés, Kamenicán és Szremszki Karlovcin 20—25 hektóliter. A must ára 4—450 dinár, a leforrt siller bor ára 6 dinár, a leforrt fehér boré 4:50—5 dinár literenként. A bor minősége sokkal jobb, mint a tavalyi, s az átlagos termésredmény is fölötte áll a múltévinek. Az utóbbi napok esőzései sokat javítottak a szőlő fejlődésén.

A kisasszony férje

világsikert elért vigjáték

Oktober 13-án a Slobodában

1928 Október 8

A dinár árfolyamai

Budapest 9.99—10.05, Bécs 12.44—12.50, Prága 58.775—59.275, Berlin 7.315—7.335, London 276, Trieszt 33.50—33.60.

Zürich

Páris 20.30 London 2519:50 Newyork 519.60, Brüsszel 72.175, Milanó 27.235, Madrid 84.60 Amszterdam 208.30, Berlin 123.72 Bécs 73.10, Stockholm 138.95 Oszlo 138.50 Kopenhága 138.50, Budapest 90.65, Szófia 3.75 Prága 15.40 Varsó 58.25, Beograd 9.13, Athén 6.75, Sztambul 2.69, Bukarest 3.14, Helsingfors 13.075

Csikagói terménytőzsde

Buza nyugodt December 119.—, Március: 123¹/₄, Május: 125³/₄. Tengeri nyugodt December: 82.—, Március: 84¹/₄, Május: 87¹/₈. Zab nyugodt December: 43¹/₂, Március: 45 Május: 46 Rozs nyugodt December: 106¹/₄, Március: 108¹/₄, Május: 109³/₄.

Budapesti határidős terményzárlatok. Irányzat: barátságos Forgalom: közepes. Magyar buza októberre 26.52—26.54, márciusra, 29.24—29.26, májusra 29.96—29.98. Magyar rozs októberre 25.64—25.68, márciusra 28.10—28.12 májusra —. Tengeri májusra 29.96—29.98, júliusra —.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR.

Elsőrendű
Gázkoks
kapható a
novisadi városi gázgyárban

